

Examenul național de bacalaureat 2026
Proba E. d)
Geografie

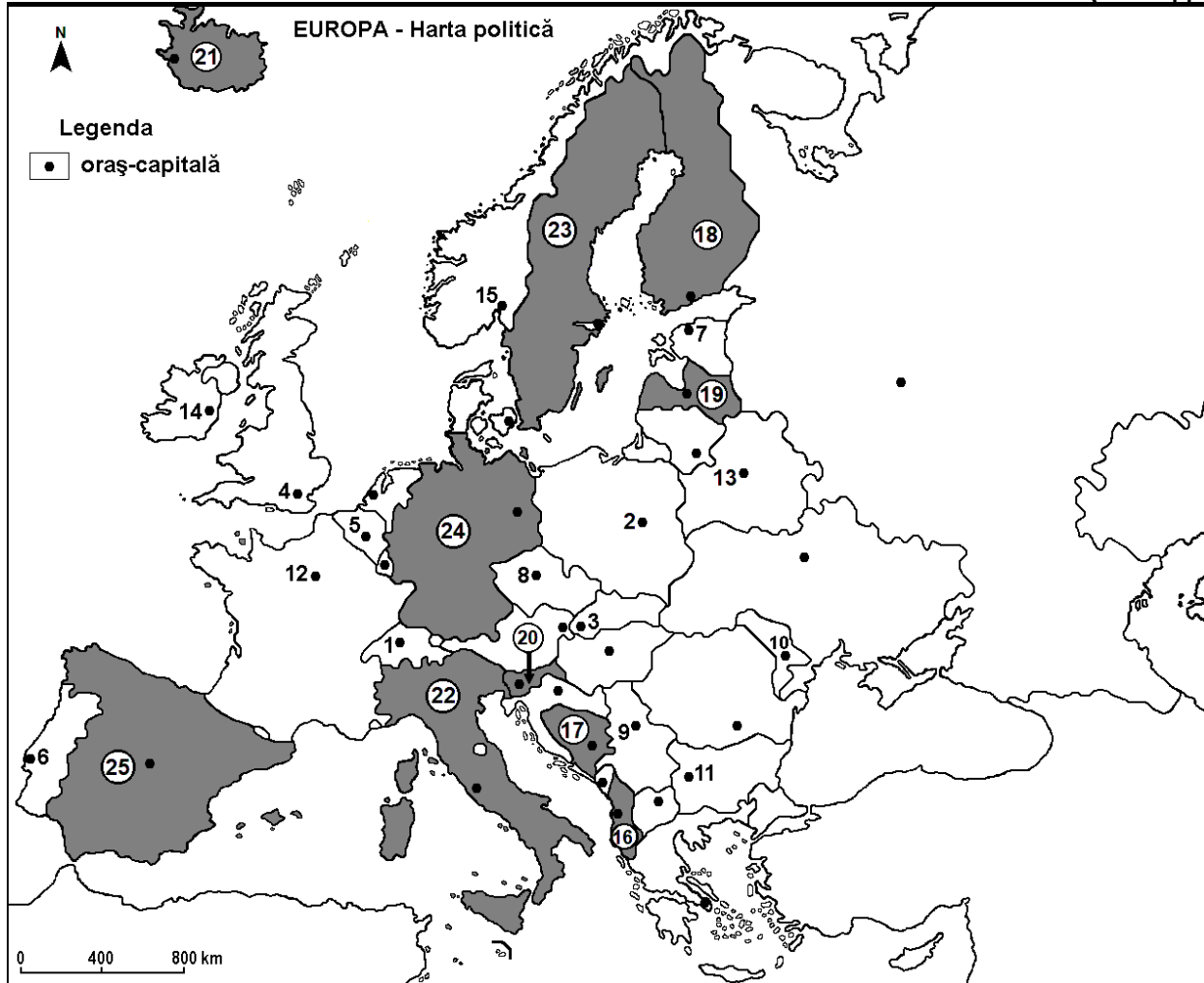
Varianta 3

Profilul umanist din filiera teoretică, profilul servicii din filiera tehnologică și toate profilurile și specializările din filiera vocațională, cu excepția profilului militar

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de trei ore.

СУБЈЕКАТ I

(30 бодова)

Горе наведена карта се односи на субјекат I А – D. На карти су означени градови – престонице бројевима од 1 до 15 и државе бројевима од 16 до 25.

A. Наведите:

1. назив државе означене на карти бројем 18;
2. назив града – престонице означеног на карти бројем 11.

4 бода

B. Напишите, на испитном папиру, тачне одговоре који употпуњују доле наведене тврдње:

1. Град – престоница означен на карти бројем 6 зове се ...
2. Држава означена на карти бројем 24 зове се ...
3. Источна падина Скандинавских планина (Алпа) налази се у држави означеној на карти бројем ...

6 бодова

C. Напишите на испитном папиру, **само слово (а, б, с или d)** које одговара тачном одговору за сваку од доле наведених тврдњи:

1. Град – престоница Београд је означен на карти бројем:

a. 3

b. 9

c. 10

d. 11

2 бода

2. Река Сена протиче кроз град – престоницу који је означен на карти бројем:
a. 3 b. 4 c. 5 d. 12 **2 бода**
3. Држава означена на карти бројем **19** зове се:
a. Белорусија b. Естонија c. Летонија d. Литванија **2 бода**
4. Велика производња маслина (маслиновог уља) добија се у држави означеној на карти бројем:
a. 18 b. 21 c. 24 d. 25 **2 бода**
5. Град – престоница означен на карти бројем **2** зове се:
a. Братислава b. Минск c. Праг d. Варшава **2 бода**

D. Представите три разлике између **климе** државе означене на карти бројем **21** и **климе** државе означене на карти бројем **22**.

Напомена 1: Разлике се могу односити на било који од следећих **климатских** елемената: генетски фактори, тип климе, просечне годишње/летње/зимске температуре, термичка амплитуда, просечне годишње летње/зимске падавине, ветрови високе фреквенције, други климатски аспекти.

Напомена 2: Комплетно бодовање ће се доделити само ако су разлике представљене упоредно а не одвојено.

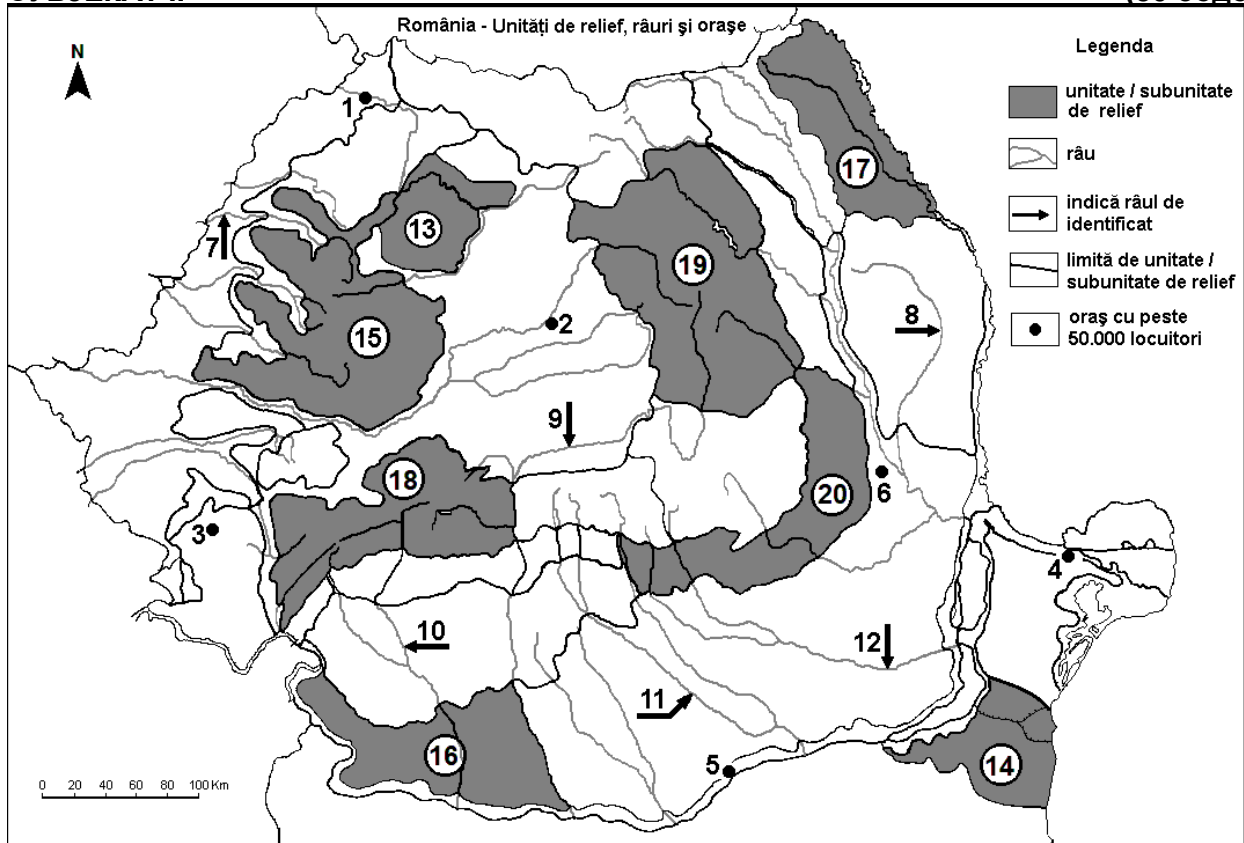
Напомена 3: Није потребно наводити називе држава, можете се односити на одговарајуће државе бројевима којима су означене на карти. **6 бодова**

E. 1. Објасните присуство глечарских језера у Алпским планинама.

2. Наведите назив града у којем се налази највећа европска морска лука (у погледу саобраћаја робе), као и назив државе у којој се дотична налази. **4 бода**

СУБЈЕКАТ II

(30 бодова)

Горе наведена карта се односи на субјекат II А – Е. На карти су градови означени бројевима од 1 до 6, реке бројевима од 7 до 12 и рељефне јединице/подјединице бројевима од 13 до 20.

A. Наведите:

1. назив града означеног на карти бројем 4;
2. назив реке означене на карти бројем 11.

4 бода

B. Напишите на испитном папиру тачне одговоре који употпуњују доле наведене тврдње:

1. Река означена на карти бројем **10** зове се ...
2. Вулкански рељеф са конусима и кратерима, као и вулканско језеро Света Ана налази се у рељефној подјединици означеној на карти бројем ...
3. Град означен на карти бројем **3** зове се...

6 бодова

C. Напишите на испитном папиру, **само слово (а, b, c или d)** које одговара тачном одговору за сваку од доле наведених тврдњи:

1. Град означен на карти бројем **2** зове се:
 - a. Алба Јулија (Alba Iulia)
 - b. Бистрица (Bistrița)
 - c. Клуж Напока (Cluj-Napoca)
 - d. Тргу Муреш (Târgu Mureș)**2 бода**
2. Со, нафта и природни гасови налазе се у приземљу рељефне подјединице означене на карти бројем:
 - a. 17
 - b. 18
 - c. 19
 - d. 20**2 бода**
3. Град означен на карти бројем **6** зове се:
 - a. Бакау (Bacău)
 - b. Брлад (Bârlad)
 - c. Бузау (Buzău)
 - d. Фокшањ (Focșani)**2 бода**
4. Усеви житарица заузимају велике површине у рељефним подјединицама означеним на карти бројевима:
 - a. 13 и 15
 - b. 14 и 16
 - c. 17 и 19
 - d. 18 и 20**2 бода**
5. Река означена на карти бројем **7** протиче кроз град:
 - a. Арад (Arad)
 - b. Орадеа (Oradea)
 - c. Сату Маре (Satu Mare)
 - d. Тимишвар (Timișoara)**2 бода**

D. Представите три разлике између **рељефа** подјединице означене на карти бројем **17** и **рељефа** подјединице означене на карти бројем **18**.

Напомена 1: Разлике се могу односити на било који од следећих аспеката **рељефа**: начин формирања, категорије/типови стена на којима је рељеф формиран, надморске висине, степен фрагментације, рељефни ступњеви, генетски типови рељефа, оријентација врхова и главних долина, распоређивање/уређење депресија, други специфични аспекти рељефа.

Напомена 2: Потпуно бодовање ће се доделити само ако су дотичне три разлике представљене упоредно а не одвојено.

Напомена 3: Није потребно навести називе рељефних подјединица, можете се односити на одговарајуће рељефне подјединице бројевима којима су означене на карти. **6 бодова**

E. За рељефну подјединицу означену на карти бројем **15**:

1. представите један узрок који одређује велику количину падавина у овој рељефној подјединици;
2. наведите две подземне сировине.

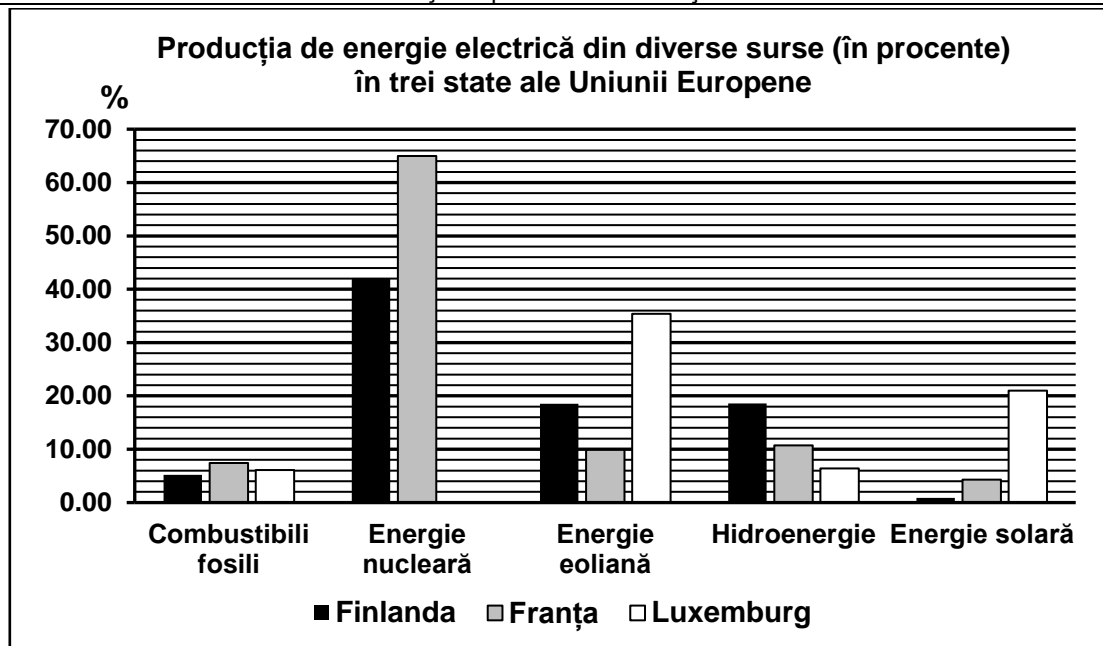
4 бода

СУБЈЕКАТ III

(30 бодова)

Ниже наведени графички приказ се односи на субјекат **III А-В** и приказује производњу електричне енергије из различитих извора у три државе Европске Уније, на нивоу 2023. године.

Извор: Еуростат

A. Navedite:

1. nume de țară care are cea mai mare parte / pondere în producția de energie nucleară și valoarea sa;
2. nume de țară care are cea mai mare parte / pondere în producția de energie solară / energie din soare și valoarea sa.

4 puncte

- B. 1.** Calculați ponderea surselor regenerabile de energie pentru Franța.
2. Explicați de ce are o pondere mică energia solară în producția de energie electrică în Finlanda.
 3. Explicați de ce are o pondere mare energia din vânt în producția de energie electrică în Luxemburg.

6 puncte

C. Pentru **Magyarország**, navedite:

1. nume pentru două relieful de teren;
2. nume pentru trei râuri;
3. nume pentru cel mai mare lac;
4. nume pentru trei orașe;
5. tipul vegetației în regiunile de câmpie.

10 puncte

D. Mai jos este prezentată o tabelă care arată procentul (%) populației cu vârsta până la 14 ani, în două țări europene, în 2009 și în 2019.
Sursa: Eurostat

Țară	Anul 2009.	Anul 2019.
Portugalia	15,4%	13,7%
România	15,8%	15,7%

1. Calculați de câte ori s-a micșorat procentul populației cu vârsta până la 14 ani în Portugalia în 2019 față de 2009.
2. Calculați de câte ori a fost mai mare procentul populației cu vârsta până la 14 ani în România față de Portugalia în 2019.
3. Prezentați un singur factor care contribuie la micșorarea procentului populației cu vârsta până la 14 ani în aceste țări.

6 puncte

E. Prezentați o singură avantaj și o singură dezavantaj a transportului fluvial / pe apă în Europa.

4 puncte